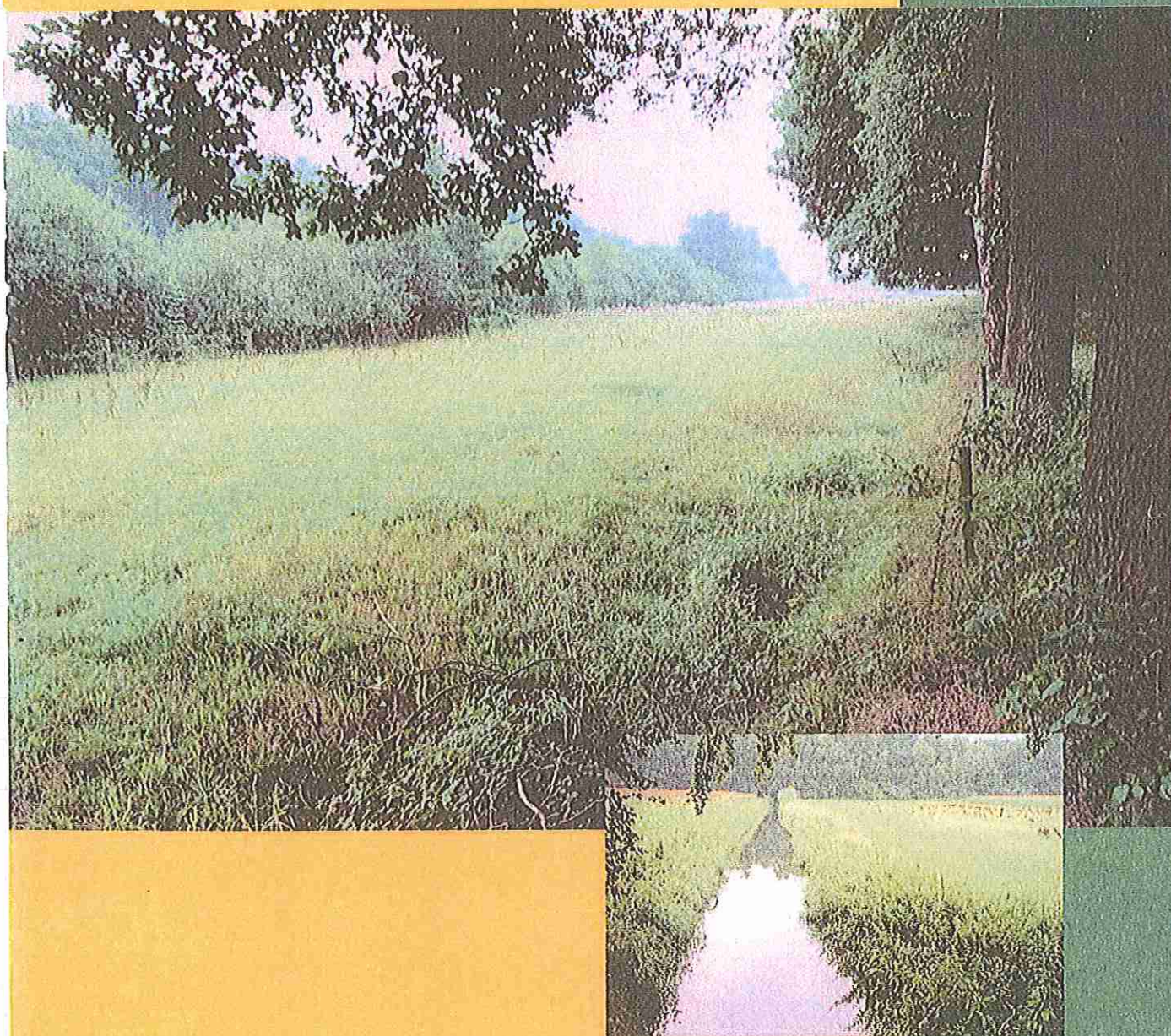

LANDGOED GROENSCHHE HOEVE

NATUURWETGEVING EN NATUURKANSEN

In opdracht van:
NSW BV de Groenschhe Hoeven i.o.

LANDGOED GROENSCHHE HOEVE

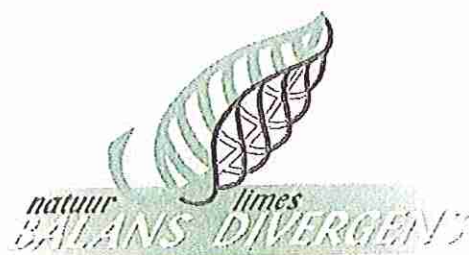
NATUURWETGEVING EN NATUURKANSEN

Martijn Dorenbosch & Vincent de Jong

In opdracht van:

NSW BV de Groensche Hoeven i.o.

oktober 2006

NATUURBALANS - LIMES DIVERGENS BV
Adviesbureau voor natuur en landschap
Universitair Bedrijven Centrum
Postbus 31070, 6503 CB Nijmegen
Tel: (024) 3 528 801 / 3 528 802
Fax: (024) 3 528 808
e-mail: info@natuurbalans.nl
<http://www.natuurbalans.nl>

INHOUD

1	INLEIDING.....	1
1.1	Plangebied.....	1
1.2	Bekende gegevens en reeds uitgevoerde natuuronderzoeken	1
1.3	Doelstelling.....	1
2	NATUURWAARDEN BINNEN HET PLANGEBIED.....	3
2.1	Flora.....	3
2.2	Broedvogels.....	3
2.3	Vleermuizen.....	3
2.4	Overige zoogdieren.....	4
2.5	Amfibieën.....	4
2.6	Reptielen.....	4
2.7	Vissen.....	4
2.8	Overige fauna	5
3	FLORA- EN FAUNAWET ALGEMEEN	7
3.1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN.....	7
3.2	BESCHERMINGSREGIMES VOLGENS AMVB ARTIKEL 75	7
3.2.1	Drie beschermingsregimes.....	7
3.2.2	Algemene soorten	7
3.2.3	Overige soorten	8
3.2.4	Streng beschermde soorten.....	8
3.2.5	Vogels	8
3.3	ZORGPLICHT	9
3.3.1	Artikel 2.....	9
3.3.2	Artikel 10.....	9
4	LANDGOED GROENSCHHE HOEVE EN DE FLORA- EN FAUNAWET	11
4.1	Beschermde soorten	11
4.1.1	Flora.....	11
4.1.2	Vogels	11
4.1.3	Vleermuizen.....	12
4.1.4	Overige zoogdieren.....	12
4.1.5	Amfibieën.....	12
4.2	Conclusies & aanvullend onderzoek	13
5	BIJLAGE OVERZICHT FOTOS WAARDEVOLLE LANDSCHAPSELEMENTEN.....	15

1 INLEIDING

1.1 PLANGEBIED

Het plangebied 'Landgoed Groensche Hoeve' ligt ten zuidoosten van Vught in de gemeente Vught, tussen de spoorlijn en de snelweg A2 (zie figuur hiernaast). De geplande ruimtelijke verandering betreft de ontwikkeling van een landgoed.

1.2 BEKENDE GEGEVENS EN REEDS UITGEVOERDE NATUURONDERZOEKEN

Voor zover bekend zijn er behalve broedvogelinventarisaties nooit andere gerichte fauna-onderzoeken in het plangebied uitgevoerd. Gegevens van onder andere zoogdieren en herpetofauna zijn niet voorhanden.

Er zijn door de provincie Noord-Brabant flora karteringen uitgevoerd, de laatste gegevens zijn hierbij verzameld in 2001.

Voor de toetsing van de natuurwetgeving zijn recente gegevens nodig voor de Flora- en faunawet. Toetsing voor de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde aangezien het plangebied niet is aangemerkt als Natura 2000 gebied.

1.3 DOELSTELLING

Doel van dit onderzoek is:

- Aan de hand van beschikbare verspreidingsgegevens én een oriënterend veldbezoek analyseren of in het plangebied beschermde en/of bedreigde flora en fauna voorkomen of mogelijk voorkomen die zijn opgenomen in de Flora- en faunawet (tabel 1, 2 of 3 of vogels).
- Adviseren of een aanvullend flora- en fauna onderzoek noodzakelijk is om consequenties van mogelijk schadelijke effecten op beschermde soorten in relatie tot de bepalingen in de natuurwetgeving in kaart te kunnen brengen, dit in relatie tot de volgende vragen:
 1. Is een ontheffing op de Flora- en faunawet noodzakelijk of kan gebruik gemaakt worden van de vrijstellingsregeling?
 2. Welke verplichtingen vloeien verder voort uit de Flora- en faunawet (zorgvuldig handelen, compensatie e.d.)?

2 NATUURWAARDEN BINNEN HET PLANGEBIED

Per soortgroep zijn hieronder de belangrijkste soorten vermeld. De meeste aandacht gaat daarbij uit naar de beschermde soorten volgens de Nederlandse en/of Europese wetgeving. Een overzicht van deze soorten is weergegeven in tabel 1.

2.1 FLORA

Er zijn geen soorten in het plangebied gevonden die zijn opgenomen in tabel 2 of tabel 3 van de Flora- en faunawet (afgekort als FF-wet). De flora in het plangebied is door provinciale karteringen (de laatste in 2000) onderzocht. Van de in het plangebied aanwezige soorten is alleen Koningsvaren (*Osmunda regalis*) opgenomen op de FF-wet. De Koningsvaren werd ook tijdens het oriënterende veldbezoek aangetroffen.

Omdat de soort echter in tabel 1 staat geldt hier een vrijstelling voor ingrepen in het kader van de ruimtelijke ordening.

Gezien de huidige beschikbare gegevens lijkt het beeld van de aanwezige flora in het gebied volledig.

2.2 BROEDVOGELS

Binnen het plangebied zijn verschillende soorten broedvogels aangetroffen tijdens een provinciale broedvogel kartering in 1999. Omdat het gebied niet is aangewezen als Natura 2000-gebied, gelden geen speciale aandachtsoorten voor het plangebied. Wel zijn alle vogelsoorten volgens de FF-wet beschermd, en mogen tijdens het broedseizoen niet verstoord worden. Voor alle soorten broedvogels geldt dat werkzaamheden buiten de broedtijd dienen te worden uitgevoerd.

Voor een beperkt aantal soorten die een vaste verblijfplaats hebben is een uitgebreide toets noodzakelijk (zie ook hoofdstuk 3 en 4). Op basis van de bekende gegevens komen in het plangebied 2 soorten met een vaste verblijfplaats voor: grote bonte specht en zwarte specht. Tijdens het oriënterende veldbezoek werden 2 ijsvogels waargenomen. Deze soort broedt in holen en het is raadzaam om aandacht aan het voorkomen van deze soort te besteden.

Omdat het terrein nooit onderdeel is geweest van een vlakdekkende inventarisatie is het soortenbeeld mogelijk onvolledig. De huidige structuur van het plangebied vormt ook geschikt leefgebied voor andere broedvogels met een vaste verblijfplaats, zoals uilen (steenuil, ransuil, bosuil) en patrijs.

2.3 VLEERMUIZEN

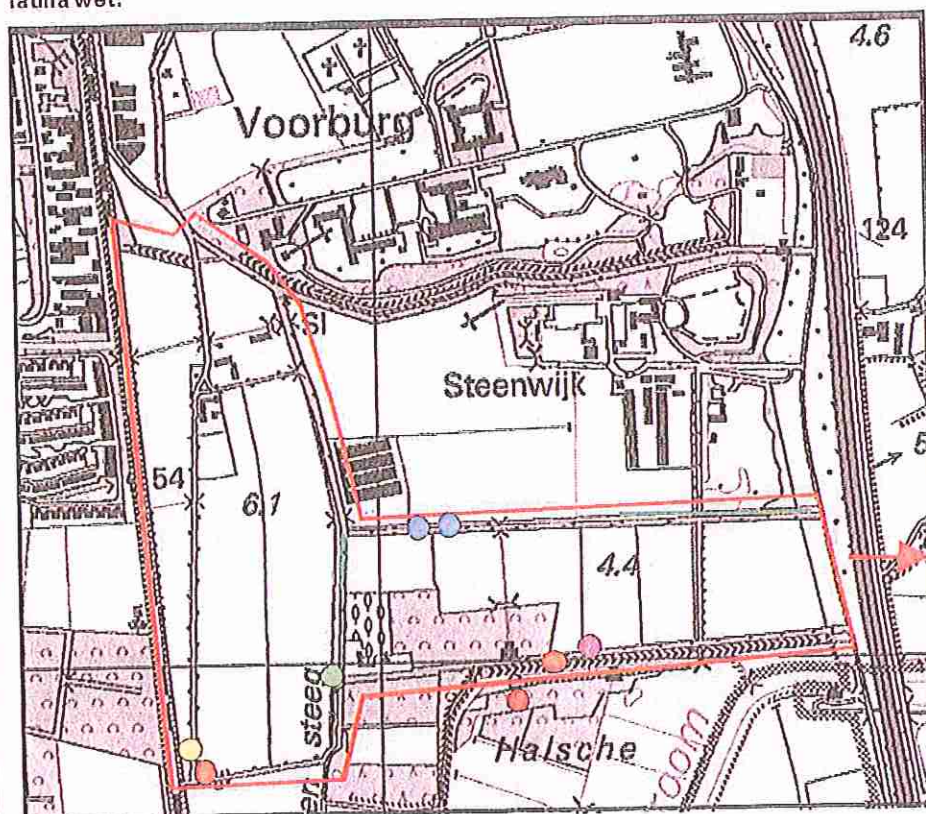
Het plangebied is nooit onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. De structuur van het plangebied oogt echter zeer geschikt als leefgebied voor verschillende soorten vleermuizen. Het plangebied omvat oude eiken- en beukenlanen waarvan een groot aantal bomen geschikt is als kolonieplaats. De lanen kunnen daarnaast dienst doen als vliegroute. Evenals de lanen zien de aanwezige gebouwen er geschikt uit als kolonie- of verblijfplaats.

In de FF-wet zijn alle vleermuizen opgenomen in tabel 3 en daarmee streng beschermd. Kolonies en vliegroutes zijn daarbij de beschermde onderdelen van het leefgebied van vleermuizen.

2.8 OVERIGE FAUNA

Van de overige fauna, insectengroepen als libellen, dagvlinders en sprinkhanen, zijn geen waarnemingen van beschermde soorten bekend. Gezien de huidige structuur van het plangebied worden geen soorten verwacht die zijn opgenomen in de FF-wet.

Waargenomen fauna op 9 augustus 2006, en bekende flora opgenomen in Flora en fauna wet.

● IJsvogel

● Ree

● Bruine kikker

→ Nabijgelegen burcht Das

— Koningsvaren (provinciale flora kartering)

● Grote bonte specht (1999)

● Zwarte specht (1999)

3 FLORA- EN FAUNAWET ALGEMEEN

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat schadelijke effecten op beschermde soorten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan: het "nee, tenzij"-principe. Onder bepaalde voorwaarden kan een ontheffing worden verkregen ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

3.1 ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN

De algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn opgenomen in artikelen 8 t/m 13. In bijlage 1 van deze rapportage zijn de algemene verbodsbepalingen opgenomen.

3.2 BESCHERMINGSREGIMES VOLGENS AMVB ARTIKEL 75

3.2.1 Drie beschermingsregimes

Bij AMvB artikel 75 zijn beschermde planten en dieren in de Flora- en faunawet verdeeld in drie beschermingsregimes en vogels:

- Algemene soorten zijn opgenomen in *tabel 1*. Bij schade aan deze soorten geldt in bepaalde gevallen (bijv. bij activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke inrichting en ontwikkeling) vrijstelling van ontheffing van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.
- Overige beschermde soorten, voor zover niet opgenomen in tabel 3, zijn opgenomen in *tabel 2* en hebben een strengere bescherming.
- Streng beschermde soorten zijn opgenomen in *tabel 3*. Dit zijn soorten van communautair belang door opname in bijlage IV van de habitatrichtlijn of soorten die apart zijn vermeld in de AMvB artikel 75.
- Vogels hebben een eigen categorie (zie paragraaf 3.2.5).

Bijlage 2 van deze rapportage geeft een overzicht van de beschermde dier- en plantensoorten en de indeling in beschermingsregimes.

In de volgende drie paragrafen wordt de toetsing aan de FF-wet beschreven in gevallen van activiteiten met het oog op het belang 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' (zoals in het onderhavige project).

3.2.2 Algemene soorten

In geval van activiteiten met het oog op het belang 'ruimtelijke inrichting of ontwikkeling', geldt bij overtreding van artikelen 8 t/m 13 van de FF-wet ten aanzien van soorten uit tabel 1 een vrijstelling van ontheffing.

3.3 ZORGPLICHT

3.3.1 Artikel 2

De zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden verplaatst, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Voor wat betreft beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de AMvB artikel 75 is bij verplaatsen van planten of dieren altijd ontheffing nodig voor artikelen 9 en 13 van de FF-wet.

3.3.2 Artikel 10

Indien wordt gehandeld overeenkomstig de zorgplicht, dan is van opzettelijk verontrusten van beschermde soorten (zoals bepaald in artikel 10) geen sprake. Een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 10 is dan niet aan de orde.

4 LANDGOED GROENSCHHE HOEVE EN DE FLORA- EN FAUNAWET

4.1 BESCHERMDE SOORTEN

Op basis van de huidige beschikbare gegevens en het oriënterende veldbezoek is een beperkt aantal beschermde soorten in het plangebied waargenomen. Er zijn tot nu toe geen soorten met een hoge mate van bescherming in het plangebied waargenomen (soorten van tabel 3 in de Flora- en Faunawet). Hierbij dient opgemerkt te worden dat de huidige fauna gegevens onvolledig zijn (zie § 4.2). Op grond van de aangetroffen soorten wordt een brede aanvullende terreininventarisatie niet zinvol geacht. Voor enkele specifieke beschermde soorten en soortgroepen wordt wel een nader onderzoek geadviseerd. Een goed inzicht in de aanwezigheid van beschermde soorten kan weliswaar leiden tot de noodzaak voor specifieke soorten aanvullende maatregelen te treffen, maar vermindert het risico op overtreding van specifieke verbodsbepalingen uit de FFW en de eventuele gevolgen daarvan.

4.1.1 Flora

Er is slechts 1 beschermde soort in het plangebied waargenomen (Koningsvaren). De soort staat in Tabel 1 van de FF-wet. Er geldt een algehele vrijstelling voor wat betreft soorten uit Tabel 1 van de FF-wet in relatie ruimtelijke inrichtingsprojecten. De bestaande floragegevens zijn voldoende recent en er worden geen andere beschermde florasoorten in het plangebied verwacht.

4.1.2 Vogels

Hoewel gegevens beschikbaar zijn van broedvogels (1999) komen in het plangebied mogelijk soorten voor met een vaste verblijfplaats (spechten, uilen, patrijs). Aangeraden wordt een aanvullende broedvogelinventarisatie uit te voeren, met name gericht op het voorkomen van deze soorten, temeer omdat het plangebied potentieel geschikte leefgebieden heeft voor deze soorten. Indien soorten aangetroffen worden met een vaste verblijfplaats, én leefgebied van deze vogelsoorten verloren zal gaan, is een zogeheten 'uitgebreide toets' noodzakelijk. Voor uilen en bijvoorbeeld zwarte specht is toetsing dan van belang. Of voor de patrijs deze toetsing noodzakelijk is, was juni 2006 nog niet duidelijk. Wel staat de patrijs op de nominatie om 'spoedig' tot bijzondere soort te worden opgewaardeerd (mond. med. DLG Oost-Nederland, 1 juni 2006). IJsvogel werd tijdens het oriënterende veldbezoek waargenomen, hierbij werden mogelijk ook (oude) nesten aangetroffen. In een aanvullende broedvogel inventarisatie kan een uitspraak gedaan worden over het effect van de inrichtingsmaatregelen op deze soort.

De toetsing conform de uitgebreide toets dient inzicht te geven in de volgende zaken:

- In alle gevallen dient 'zorgvuldig handelen' in acht te worden genomen;
- De gunstige staat van instandhouding van de soort dient gewaarborgd te blijven;
- In geval van handelingen met een effect op de gunstige staat van instandhouding dient te zijn aangetoond dat er geen alternatief is voor de voorgenomen activiteit;
- In het geval van effecten op de gunstige staat van instandhouding worden compenserende maatregelen voorgeschreven.

4.2 CONCLUSIES & AANVULLEND ONDERZOEK

Op basis van de huidige gegevens zijn weinig door de FF-wet beschermde soorten aangetroffen. De gegevens zijn toereikend wat betreft de aanwezigheid van beschermde flora soorten. Alleen Koningsvaren is aangetroffen in het plangebied, voor de soort geldt een vrijstelling van de FF-wet.

Geadviseerd wordt aanvullend onderzoek te laten verrichten dat moet uitwijzen of er meer beschermde soorten fauna aanwezig zijn in het gebied.

Samenvattend zijn van de onderstaande faunagroepen onvoldoende gegevens uit het plangebied bekend en wordt een aanvullend onderzoek geadviseerd om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen over de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep	Geschikte habitats in plangebied:	Geschikte periode voor inventarisatie:
<i>Vleermuizen</i>	Oude bomenlanen en gebouwen	Mei - Juli
<i>Overige zoogdieren: Waterspitsmuis en Das</i>	Graslanden (foerageergebied Das); oeverzones sloten (Waterspitsmuis)	Das: April - Oktober Waterspitsmuis: Augustus - Oktober
<i>Amfibieën: Kamsalamander</i>	Sloten	April - Juni
<i>Vissen: Kleine modderkruiper</i>	Sloten	Gehele jaar
<i>Broedvogels: nadruk op soorten met vaste verblijfplaats</i>	Oude bomenlanen en gebouwen	Februari - Juni

5 BIJLAGE OVERZICHT FOTOS WAARDEVOLLE LANDSCHAPSELEMENTEN

Graslanden langs de
spoorlijn, (boven),
voormalige boerderij
gebouw (midden),
extensief grasland
(onder)

Oude beukenlanen (links onder) en eikenlanen (rechtsonder) vormen geschikte leefgebieden voor vleermuizen

